

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ № 79

2014

Проблеми освіти: Наук. зб. / Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України, – К., 2014. – Випуск № 79. – 310 с.

Для викладачів, аспірантів, науковців і керівників працівників освіти та навчальних закладів.

Редакційна колегія:

Ю.М. Коровайченко (в.о. головного редактора)

Ю.В. Івженко (відповідальний секретар)

М.І. Жалдац, Б.Г. Кременівський, В.І. Луговий О.І. Леута, О.І. Ляшенко,

М.Ф. Степко, В.В. Олійник, І.Ф. Прокопенко, В.О. Радкевич, М.Б. Євтух, А.С. Чайковський, Д.В. Чернілевський, Й. Польтуржиські, Н.І. Шевченко.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів.

Автори несуть повну відповідальність за опублікований матеріал.

Видання зареєстровано в Міністерстві юстиції України. Свідоцтво серія КВ № 12814-1698Р від 01.06.2007

Збірник включено до переліку наукових видань ВАК України, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних досліджень з педагогічних наук. Постанова № 1 – 05/8 від 26.01.2011

Вимоги

до змісту та оформленню статей наукових праць «Проблеми освіти»

1. На сторінках збірника висвітлюються результати наукових досліджень в галузі педагогіки, застосування психолого-педагогічних розробок у навчально-виховному процесі різних типів навчальних закладів усіх ланок системи освіти.

Статті повинні відповідати вимогам, викладеним у постанові ВАК України від 15.01.2003 р. № 7-05/1.

Обсяг рукопису – не більше 7-12 сторінок.

Заголовок статті має бути коротким і відповідати її змісту.

Рекомендується структурувати статтю за такими розділами: Вступ. Аналіз попередніх досліджень. Мета роботи. Матеріал і результати дослідження. Висновки.

В кінці статті слід розмістити список використаних джерел.

2. Рукопис статті надсилається в одному примірнику, надрукованому з інтервалом 1,5, шрифтом Times New Roman, 14 pt, а також дублюється на електронному носії (CD).

3. До рукопису додаються на окремих аркушах:

- завірена зовнішня рецензія;
- назва статті, прізвище, ім'я, по-батькові автора (авторів), анотація (700-1300 знаків) та ключові слова українською, російською та англійською мовами (все дублюється на електронному носії);

• рисунки, таблиці з підписами, оформлені відповідно до державних стандартів;

- відомості про автора (авторів): місце роботи, посада, науковий ступінь та звання, домашня та службова адреси, номери домашнього, мобільного та службового телефонів.

4. Таблиці повинні мати називу та порядковий номер. Одночасно використання таблиць і графіків для пояснення одних і тих же положень не рекомендується.

5. Текст статті повинен бути вичитаний, надрукований чітким контрастним шрифтом та підписаній автором (авторами).

6. Окремим файлом надати кольорову фотографію автора (авторів) статті у форматі TIFF – 300 пікс/дюйм.

У правому верхньому кутку першої сторінки розміщуються: ініціали та прізвище автора (авторів), науковий ступінь, вчене звання, повна назва установи, де працює автор (автори), у лівому верхньому куті – УДК.

Запрошуємо до співпраці!!!

Матеріали до збірника просимо надсилати за адресою: 03035, Київ-035, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, тел./факс: (044) 248-19-64

©Інститут інноваційних технологій і змісту освіти

Інститут вищої освіти НАПН України

Міністерство освіти і науки України

УДК 37.014.3 (510)

ШТАРИК Оксана Михайлівна

кандидат педагогічних наук, науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕТЬ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ США ТА КРАЇНАХ ЄС: ДОСЛІДЖЕННЯ НАУКОВЦІВ КНР

У статті висвітлюються погляди китайських науковців на проблему якості освіти. Аналізуються моніторингові дослідження китайських дослідників у галузі оцінювання навчальних досягнень учнів у США та країнах ЄС. Через призму цих досліджень розглядається американський та європейський досвід у компетентістському вимірі навчальних досягнень учнів загальноосвітньої середньої школи задля визначення позитивних організаційних та змістовних елементів, які можна застосувати при формуванні китайської національної системи.

Ключові слова: якість освіти, оцінювання, навчальні досягнення, загальна середня освіта, США, країни ЄС, КНР.

Сучасна система оцінювання навчальних досягнень повинна розвиватися відповідно до вимог модернізації освіти спрямованих на підвищення її якості. Сьогодні вона має враховувати індивідуальну творчу роботу учня, ритм і динаміку його власного розвитку, стимулювати пізнавальну діяльність і тим самим підтримувати його просування у навчанні. У зв'язку з цим особливої значущості набуває висвітлення проблеми контролю навчальних досягнень учнів, яка безпосередньо пов'язана з оцінкою якості засвоєння знань, рівня сформованості вмінь, навичок та спроможності учнів застосувати їх у різних видах діяльності.

Поглиблення процесів глобалізації, модернізації та інтеграції у світі, зростання ролі освіти у суспільному розвитку, необхідність вивчення досвіду становлення освіти в розвинених, демократичних, правових країнах – все це ті чинники, які спонукають до вивчення досвіду зарубіжних країн та проведення досліджень у цій сфері.

Сучасний реформаторський рух у світовому освітньому вимірі привертає увагу багатьох дослідників. Звичайно, певну зацікавленість щодо нього виявляють і китайські науковці, серед них – Ян Гошунь, Хуан Чжичен, Лі Сяоцян, Лі Сігуй, Лі Ліньянь, Дун Ці та ін. Вони уважно відслідковують зміст і характер тенденцій у галузі освіти, оскільки це відображається не лише на освітній сфері, але й на соціокультурній, економічній та політичних сферах.

Останнім часом науковий інтерес китайських дослідників представляє система педагогічних вимірів якості освіти інших країн, а саме визначення ступеня засвоєння знань, достатнього для переходу на наступний освітній рівень. Вони приділяють значну увагу процедурам, які використовуються в процесі оцінювання; показникам, які встановлюють якість у результаті оцінювання; конкретним методам їх виміру, а також надійності та достовірності.

Іхні моніторингові дослідження у цій сфері уможливили визначити, що індикатором якості освіти на практиці є ступінь досягнення певного рівня у сфері академічних досягнень, який може бути вимірюваний відносно легко. Сьогодні світовим педагогічним співтовариством використовуються різні форми і методи оцінювання академічних досягнень. Одним з найпоширеніших методів перевірки якості освіти є тестування, а навчальні здобутки виражаються у балах, отриманих у ході тестування.

Протоколи тестових завдань – основне джерело даних, необхідних для висновків про досягнення кожного конкретного учня. Успіх зібрання даних такого роду залежить від того, як правильно і коректно підібрані дидактичні матеріали. Проте, не завжди метод тестування дозволяє отримати повноцінні дані про успішність у навчанні. У деяких випадках оцінювання результативності навчання потребує використання особливих методів перевірки. Іноді контроль академічних досягнень учня у певній галузі діяльності, а також його індивідуального прогресу в ході навчання можна робити за допомогою спостереження за рішенням відповідних завдань. Як приклад можна навести методи перевірки здатності знаходити, витягати необхідну інформацію, здійснювати аналіз зібраного матеріалу і формулювати отримані висновки у письмовому вигляді. Для того, щоб оцінити ці вміння, учням доручають виконати якусь самостійну роботу (проект). Уміння створювати різноманітні тексти,

орієнтовані на різну читацьку аудиторію і на досягнення різних цілей найкраще перевіряти, оцінюючи набір текстів, написаних учнем [1].

У своїх дослідженнях з якості освіти китайські науковці зазначають, що існують і альтернативні форми атестації, які застосовуються до традиційного тестування. Цікавим для них є досвід сучасної американської школи, яка також використовує на практиці такі додаткові форми атестації, як оцінку діяльності, ситуативне тестування, аутентичну атестацію або атестацію в контексті, портфоліо, інтерв'ювання, укладання «профілю» учня, спостереження, дискусії, проекти, есе тощо [2].

На думку китайських вчених, картина досягнень учнів буде неповною, якщо відсутні дані про рівень розвитку всієї сукупності умінь і навичок, що формуються в процесі навчання. Програми оцінки, об'єктом яких служать результати навчання лише в декількох областях діяльності, не дозволяють дати всеобщу оцінку рівня розвитку учнів, а значить не забезпечують повноцінний зворотній зв'язок, необхідний як вчителю, так і його учневі, не дозволяють здійснювати системний вплив на якість освіти.

В ідеалі методи збору даних про рівні академічних досягнень мають бути відібрані так, щоб:

- контролювати досягнення саме за тими показниками, які відповідають завданням і цілям навчальної програми;
- забезпечувати зворотній зв'язок, необхідний вчителю для оцінки і вдосконалення навчального процесу;
- забезпечити рівні умови для всіх учасників тестування;
- надавати надійні дані, що дозволяють отримати картину досягнень одних учнів у порівнянні з іншими;
- зробити процедуру перевірки зручною та економічною.

Більшість програм оцінки якості навчання побудовано таким чином, що методи контролю, які ними використовуються, не вступають у протиріччя зі змістом, цілями і завданнями навчальних програм.

При виборі методів перевірки, наголошують китайські освітяни, слід керуватися наступним принципом: вони повинні не тільки в точності відповідати обсягу отриманих учнями знань, сформованим навичкам та уявленням у відповідній галузі, але й також повинні дозволяти робити висновки про якість навчання. Висновки про результати освіти учнів вважаються валідними тільки тоді, коли вони підтверджуються даними про досягнення за всіма цими показниками навчання [2].

Розрізняють внутрішнє та зовнішнє оцінювання; внутрішня оцінка здійснюється суб'єктами навчального закладу (адміністрацією, учителем або учнем), зовнішня оцінка здійснюється зовнішніми по відношенню до навчального закладу суб'єктами (державними чи регіональними органами управління освітою, центрами моніторингу якості освіти і т.п.).

Дуже часто, задля модернізації своєї освітньої системи та досягнення рівня кращих світових стандартів, китайці інтересуються досвідом тих країн, національні освітні системи яких існують вже довгий час і значно впливають на встановлення тенденцій у світовій освітній практиці.

Здійснений аналіз зарубіжної практики дозволив китайським науковцям визначити, що тестова методика панує в усій освітній системі США. Тести широко застосовуються як методи контролю якості загальної середньої освіти. Тестові технології постійно розвиваються і вдосконалюються. Простежується тенденція все більшого переходу з кількісних показників на якісні. Система оцінювання побудована так, що не лише визначає відповідність результатів навчання стандартам, але й спрямована на отримання інформації для подальшого поліпшення процесу та результатів навчання. Вона характеризується різноманітністю підходів до вимірювання якості знань учнів та прагненням до об'єктивності та доказовості оцінки. Незалежна від школи система тестування створює рівні можливості для кожного учня отримання об'єктивної оцінки своїх знань і вмінь. Проте тести дають інформацію лише про знання учнем певних фрагментів того чи іншого навчального матеріалу, а не цілісної концепції. Вони не дають можливості у повному об'ємі оцінити те, як учень вміє застосовувати ці знання, чи здатний він критично мислити та творчо вирішувати проблеми. Тому необхідно також застосовувати і інші методи оцінювання компетентнісного рівня учня. У зв'язку з цим актуальним є аналіз таких зарубіжних практик, які уможливлюють оцінювання не лише академічних досягнень, але й особистісних і соціальних умінь.

Система освіти Великої Британії передбачає обов'язкову освіту хлопців і дівчат, яка закінчується у 16 років. Контроль якості засвоєння шкільної програми здійснюється через систему випускних екзаменів з 8 предметів, які проводяться у тестовій формі і перевіряються спеціальними екзаменаційними комісіями. Після цього молоді люди отримують документ про завершення середньої освіти (*General Certificate of Secondary Education – GCSE*). Слід зазначити, що кінцевий результат академічного курсу середньої школи

буде залежати не лише від оцінок, отриманих під час випускних іспитів, але й від оцінок за курсові та практичні роботи, що учень отримує протягом року. Отримані оцінки за GCSE предмети приймаються до уваги при переході школярів на наступний освітній рівень. Деякі університети зазначають мінімальні оцінки з окремих предметів курсу середньої освіти як вступні вимоги до закладу.

У Франції для забезпечення єдиних та рівних умов проведення іспитів по всій країні, вимоги до їх проведення і змісту затверджуються Комітетом з програм та оцінки учебних досягнень SCAA (School Curriculum and Assessment Authority), створеним при Міністерстві освіти. Під час підсумкового екзаменування по закінченню коледжу Міністерство освіти визначає теми, за якими оцінюється підготовка учнів, а також розклад та процедури проведення. Обов'язкова десятирічна освіта для французьких учнів закінчується отриманням диплома коледжу у 16 років, який видається за результатами тестування з трьох предметів (французька мова, математика, історія чи географія), однак у дипломі враховуються також результати навчання з усіх інших предметів.

Тривалість повного курсу загальної середньої освіти у Німеччині триває 13 років. У середній школі молодь навчається з 10 до 16 років, а з 16 до 19 років – в середній профільній школі. Учні, які закінчили 13 клас здають підсумкові екзамени з чотирьох предметів і отримують атестат (*Abitur*), за результатами якого зачисляються до університету.

Китайські науковці Хуан Чжичен, Ян Гошунь, Ян Тао, Сінь Тао, Дун Ці дослідили, що у багатьох країнах світу (серед яких згадуються Великобританія, Франція та Німеччина) оцінка навчальних досягнень учнів проводиться тестовими методами, визначення навчального рейтингу та конкурсний відбір проводяться у декілька етапів.

Також вони зазначають, що європейськими освітнями розроблено чимало відповідних методик проведення моніторингових досліджень, відстеження, збору та аналізу інформації про якість засвоєння змісту освітніх стандартів у перебігу їх апробації та впровадження в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів і подальшого вдосконалення цих стандартів на основі результатів моніторингових досліджень [3; 4; 5].

Проаналізувавши моніторингові дослідження китайських педагогів-компаративістів у галузі якості освіти зарубіжних країн, можемо стверджувати, що в останні роки Китай планомірно вибудовує національну стратегію розвитку загальноосвітньої школи у руслі загальних підходів світової спільноти, які визначаються глобальними трансформаціями в економіці та соціальній сфері. Світ визнав, що добробут, освіта та здоров'я людини є головними чинниками якості її життя, а якість освіти – основною метою, пріоритетом розвитку суспільства в XXI столітті. Тому не випадково проблема якості освіти та її забезпечення в освітньому процесі становить значний інтерес китайських науковців. Важливим у цьому контексті є вивчення досвіду інших прогресивних країн. Основною метою китайських дослідників є визначення позитивних організаційних та змістових елементів функціонування американської національної та регіональних систем оцінювання якості освіти, які можна застосувати при формуванні китайської національної системи. У своїх розвідках пошуковці зосереджуються на теоретико-методологічних основах оцінювання, концептуальних підходах щодо оцінки та виміру якості освіти. Особливу увагу вони приділяють інноваціям в освіті, відслідковують появу нових технологій, які використовуються в процесі тестового контролю та оцінювання якості знань учнів, досліджують показники, які встановлюють якість в результаті проведення процедур оцінювання та механізми прийняття управлінських рішень для покращення результатів.

Список використаних джерел:

1. 基础教育质量监测的几个基本问题 /许世红; 胡中著 [Електронний ресурс] (Сюй Шихун, Ху Чжун. Основні проблеми моніторингу якості базової освіти. – Режим доступу: <http://www.eachina.org.cn/eac/gjjc/ff8080812aebfe4f012b147cea3300a9.htm>, (китайською мовою))
2. 美国学生辍学问题研究 /刘彦尊著 //外国教育研究. – 长春市: 东北师范大学出版社, 2005年第9期. – 第 30 – 32页 (Лю Яньцзунь. Моніторинг оцінювання американських учнів // Закордонна освіта. – 2005. – № 9. – С. 32–34. (китайською мовою))
3. 欧洲三国教育质量监测评估考察报告 / 杨国顺著// 教育发展研究. –上海: 上海社会科学院出版社, 2008年 第9期. – 第 68 – 70页 (Ян Гошунь. Моніторинг та оцінювання якості освіти в трьох європейських країнах // Дослідження у розвитку освіти. – 2008. – № 9. – С. 68–70. (китайською мовою))

4. 欧盟国家的比较教育研究 /黄志成著//外国教育研究.-吉林省长春市: 东北师范大学出版社, 2010年
第2期. – 第 20–24页 (Хуан Чжичен. Освіта в країнах ЄС: дослідження з порівняльної педагогіки // Дослідження з зарубіжної педагогіки. – Чанчунь: 2010. – № 2. – С. 20–24. (китайською мовою))
5. 欧盟国家教育质量的框架、进展及其启示/杨涛,辛涛著//比较教育研究. –北京: 东北师范大学出版社, 2011年 第7期. – 第 54– 58页 (Ян Тао, Сінь Тао. Якість освіти в країнах ЄС, розвиток та наслідки // Дослідження з порівняльної педагогіки. – Пекін: 2011. – № 7. – С. 54–58. (китайською мовою))

Аннотация

Шпарик О.М. Система оценивания учебных достижений в образовательных учреждениях США и странах ЕС: исследования ученых КНР

В статье освещаются взгляды китайских ученых на проблему качества образования. Анализируются мониторинговые исследования китайцев в области оценки учебных достижений учащихся в США и странах ЕС. Через призму этих работ рассматривается американский и европейский опыт измерения знаний учащихся общеобразовательной средней школы для определения положительных организационных и содержательных элементов, которые можно применить при формировании китайской национальной системы.

Ключевые слова: качество образования, оценивание, учебные достижения, общее среднее образование, США, страны ЕС, КНР.

Summary

Shparyk O. Achievement assessment system in educational institutions of the United States and the European Union: the research of chinese scientists

The article highlights the views of Chinese scholars on the quality education. The monitoring studies of Chinese comparatives in the field of achievement assessment in the United States and European Union are analyzed. Through the prism of these studies examined the American and European experience in competency measurement academic performance of secondary school students in order to determine positive organizational and content elements that can be applied during the formation of Chinese national education system.

Key words: quality of education, assessment, educational achievement, secondary education, the US, EU, China.

УДК 37.013057.85: [37:005]

КОВАЛЬЧУК Олена Сергіївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Луцького технічного національного університету

СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ЛІДЕРІВ У КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ І ПІВНІЧНОЇ ЄВРОПИ

У статті проаналізовано сучасні стандарти педагогічних лідерів в окремих країнах Західної і Північної Європи. Автор виділила три категорії засад формування нової освітньої парадигми професійної підготовки управлінців. Встановлено, що національні моделі підготовки директорів-лідерів шкіл детермінуються змістом та кількістю професійних компетентностей, необхідних претенденту, локальними умовами, традиціями, пріоритетами і потребами.

Ключові слова: директор школи, педагогічний лідер, стандарт, професійні компетентності.

Сучасна тенденція розвитку освіти у країнах Західної і Північної Європи кінця ХХ-го – початку ХХІ століття спрямована на посилення процесів демократизації і децентралізації кинула виклик професіоналізму як педагогічного персоналу закладів освіти, так і їх очільникам, котрі за умов

ЗМІСТ

1. Степко М.Ф.	Можливі варіанти і завдання реформування вищої освіти у контексті сучасних реалій.....	3
2. Луговий В.І., Слюсаренко О.М., Таланова Ж.В.	Постдокторська освіта в провідних університетах США як засіб формування вищих дослідницьких компетентностей персоналу	10
3. Майборода В.К., Артемов В.Ю.	Методологічні засади конструювання процесу деонтологічної підготовки фахівців в системі вищої освіти	21
4. Дем'яненко Н.М.	Актуалізація історичного досвіду навчально-наукового комплексу: Київський Фребелівський педагогічний інститут (1907–1920 рр.)	32
5. Манько В.М., Вікторова Л.В.	Навчання професійного іншомовного спілкування співробітників сектору безпеки у західній європі	40
6. Дьякон Д.Р., Дьякон А.А.	Забезпечення конкурентних переваг національної системи вищої освіти	45
7. Онкович Г.В.	Медіаосвіта: «журналістика для всіх», «предметна», «професійно-орієнтована»	51
8. Корніяка О.М.	Особливості професійного самоздійснення фахівця науково-педагогічного профілю	58
9. Кондрашихін А.Б.	Шляхи активізації наукових досліджень студентів вищих навчальних закладів освіти.....	68
10. Алейнікова О.В.	Управління проектною командою педагогів як фактор інноваційного розвитку вищого навчального закладу	73
11. Астахова В.І.	Наукова школа ВНЗ як середовище гартування науково-педагогічних кadrів	78
12. Бельницкая Е.А.	Использование электронных образовательных ресурсов для обучения и профориентации учащихся как направление подготовки педагогов.....	81
13. Иванова О.А., Тарасова Е.В.	Интеграция высшего образования, науки и бизнеса как способ повышения качества обучения	84
14. Лутасва Т.В.	Педагогічні цінності харківських освітян – фундаторів медичної та фармацевтичної освіти в Україні (друга пол. XIX – початок XX ст.).....	87
15. Варецька О.В.	Питання розвитку соціальної компетентності вчителя початкової школи у працях західних науковців (від середини XIX до середини ХХ століття).....	93
16. Мондич О.В.	Особливості підготовки вчителів початкової школи до професійної діяльності у сучасних умовах.....	102
17. Борко Т.М.	Науково-педагогічна діяльність кафедр документознавства та інформаційних систем у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців	106
18. Вовк О.І.	Опрацювання навчального матеріалу в комунікативно-когнітивному підході	112
19. Зеленська О.П.	Значення комунікації в професійній діяльності керівника	116
20. Каленюк І.С., Куклін О.В.	Освітній ризик-менеджмент в сучасних умовах України.....	120
21. Каракун В.Я.	Термінологічна грамотність викладачів вищих навчальних закладів.....	125
22. Корсак К.В.	Наукові основи «Української ідеї – ХХІ»	130
23. Кравченко Г.Ю.	Роль технологій освітнього коучингу в професійному розвитку науково-педагогічних працівників кафедр інститутів післядипломної освіти	134
24. Літікова О.І.	Competency-based approach to maritime engineering English teaching management.....	140
25. Матвієнко О.В.	Можливості застосування синергетичного підходу до проблеми становлення суб'ектності студентів університету	144
26. Махотин Д.А.	Правовые основы организации образовательной деятельности в сфере дополнительного профессионального образования.....	148
27. Морозова А.В.	Аналіз текстів наукової періодики як медіаосвітня технологія	153
28. Новиков С.В.	Методология системно-деятельностного подхода и тенденции развития современных технологий обучения	157

ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ № 79

29. Нікітчина С.О.	Організаційна культура керівника вищого навчального закладу – інтелектуальний потенціал навчально-виховного процесу	166
30. Олексюк О.М.	Дослідницька діяльність кафедри у вищому мистецькому навчальному закладі: європейський досвід	170
31. Оліяр М.П.	Діяльність викладачів вуз з формування комунікативно-стратегічної компетентності майбутніх учителів початкових класів	175
32. Плахотник О.В.	Еколо-економічна освіта майбутніх фахівців як провідний засіб формування екологічної культури	181
33. Подольська Є.А.	Проблеми запровадження педагогічних інновацій у вищій школі	186
34. Рубінська Б.І.	Підготовка завідувачів кафедри у США	191
35. Шпарик О.М.	Система оцінювання навчальних досягнень в закладах освіти США та країнах ЄС: дослідження науковців КНР	194
36. Ковальчук О.С.	Стандарти професійної діяльності педагогічних лідерів у країнах Західної і Північної Європи	197
37. Ворона В.О.	Інноваційні методики викладання дисциплін для маркетологів у вищому навчальному закладі	206
38. Горай О.В.	Управління освітою в Польщі	211
39. Клочкова Т.І.	Управління академічними ризиками в університетах Великої Британії	218
40. Сандовенко І.В.	Інтеграція наукових досліджень в програми підготовки фахівців сфери туризму в університетах Канади	224
41. Сасенко Т.В.	Екологічна освіта в умовах трансформації суспільства і модернізації вищої школи	228
42. Самойленко Н.Б.	Науково-методичне забезпечення для розвитку міжкультурної компетентності студента вищого педагогічного навчального закладу	234
43. Сігасва Л.Є., Михайліenko Л.А.	Розвиток професіоналізму особистості: теоретичний аспект	240
44. Трибулькевич К.Г.	Розгляд проблеми студентського самоврядування у студентських збірниках наукових праць	246
45. Клименко О.І.	Дидактичні засади інтеграції інтерактивних програм в структуру електронного посібника	249
46. Хом'юк І.В. Петruk В.А.	Кафедра вищої математики технічного університету в змінному освітньо-інформаційному просторі: проблеми, досвід і перспективи	254
47. Яковенко-Глущенкова Є.В.	Вітчизняний та світовий досвід формування професійно орієнтованої комунікативної компетентності у майбутніх учителів іноземної мови	258
48. Дебич М.А.	Гуманітарна культура студентів: виклики сьогодення й майбутнього	263
49. Дубініна О.М.	Математичне мислення як детермінуючий елемент математичної культури майбутніх фахівців з програмної інженерії	268
50. Тхоржевська Т.Д.	Уроки історії педагогіки для формування національної свідомості студентської молоді	274
51. Навальна М.І.	Засоби мовної та позамовної економії в сучасній українській публіцистиці	279
52. Баранівський В.Ф.	Ідеологічний аспект у підготовці військових кадрів у вищих навчальних закладах України	284
53. Андrusenko С.І., Гуртовий Д.Є.	Особливості вогневої підготовки військово-службовців Національної гвардії України до дій в умовах проведення антитерористичної операції	290
54. Ржегак О.В.	Особливості тактики дій військовослужбовців НГУ в ході несення служби на блокпостах в зоні проведення АТО	294
55. Гейлик А.В.	Контекстність навчання дисциплін математичного циклу у вищих навчальних закладах	298
56. Петъко Л.В.	Формування духовних цінностей студентської молоді шляхом створення професійно спрямованого іншомовного навчального середовища в умовах університету (На прикладі вивчення англійською мовою новели О'Генрі «Останній листок»)	302

Наукове видання

1. Степко М.І. Актуальні проблеми і перспективи розвитку освіти в Україні // М.І. Степко (ред.). Основні проблеми освіти та науки в Україні: збірник наукових праць. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 188 с.
2. Погорільський, В.І. Освіта та соціальна політика в Україні // В.І. Погорільський (ред.). Освіта та соціальна політика в Україні: збірник наукових праць. – Кіровоград: Інститут підприємництва та економічної кібернетики, 2011. – 150 с.
3. Іванова, О.М. Розробка та реалізація програми підвищення кваліфікації кадрів підприємств та організацій // О.М. Іванова (ред.). – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 120 с.
4. Гомільська, Н.М. Актуальні проблеми та перспективи розвитку освіти в Україні // Н.М. Гомільська (ред.). – Київський АНО навчально-науковий центр «Укрінду»: збірник наукових праць. – Київ: Укрінду, 2011. – 120 с.
5. Яблакова, В.М. Викторова, Т.В. Науково-практичний збірник наукових праць з проблем економіки та фінансів // В.М. Яблакова, Т.В. Викторова (ред.). – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 100 с.
6. Голубок, Л.І. Ільїков, А.А. Задачі та конкурентні переваги підприємств України // Л.І. Голубок, А.А. Ільїков (ред.). – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 100 с.
7. Міланік, Г.В. Методичні рекомендації для викладачів, кандидатів наук та аспірантів засвоєння та застосування методу комп'ютерної верстки в освіті // Г.В. Міланік (ред.). – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 100 с.

Проблеми освіти

Випуск № 79

Редакційна колегія: Ю.М. Коровайченко (в.о. головного редактора) та ін.

Укладачі: І.М. Мельнікова, Ю.М. Горун

Редагування: Ю.М. Горун

Комп'ютерна верстка: О.І. Клименко

Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України
вул. Митрополита Василя Липківського, 36, м. Київ, 03035,
тел./факс: (044) 248-19-64

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
Суб'єкта видавничої справи ДК № 2435

Підписано до друку 25.12.2014 Формат 60x84/8 папір офісний.

Гарнітура Times New Roman. Ум.др.арк. 36,1. Обл.вид.арк. 33
Тираж 1000 Зам № 1001

Тираж виготовлений з оригінал-макету замовника

Віддруковано ПП Лисенко М.М.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру

Суб'єктів видавничої справи серія ДК № 2776 від 26.02.2007 р.
М.Ніжин, вул. Шевченка 26В.

Тел: (04631)9-09-95; (067)4412124

E-mail: milanik@land.ua

27. Морозов, Ю.Б. Право менеджменту // Ю.Б. Морозов (ред.). – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 120 с.
28. Новак, Г.С. Соціальна політика та управління соціальними стосунками // Г.С. Новак (ред.). – Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет, 2011. – 120 с.